

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 58/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Olosom, Karola Kašjaka 1, Rajecké Teplice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 2 Er 567/2015 z 11. novembra 2015, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30 CoE 50/2018 z 8. januára 2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 ECdo 8/2020 z 31. augusta 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. decembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva

na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 Er 567/2015 z 11. novembra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie“), uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 30 CoE 50/2018 z 8. januára 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie odvolacieho súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 ECdo 8/2020 z 31. augusta 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd napadnutým uznesením súdu prvej inštancie vyhovel námietkam povinného v exekučnom konaní o vymoženie 80 000 € s príslušenstvom, kde sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení oprávneného. Sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením odvolacieho súdu tak, že odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne. Sťažovateľ nespokojný s napadnutým uznesením odvolacieho súdu podal proti nemu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho ako procesne neprípustné odmietol bez preskúmania veci s konštatovaním, že ide o ex lege neprípustné dovolanie.

3. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov v jeho exekučnej veci došlo k porušeniu jeho označených práv. V súvislosti s právnym posúdením námietok, ktoré považuje za vecne nesprávne a arbitrárne, v sťažnosti predostiera svoju argumentáciu a tvrdí, že okresný súd a krajský súd nesprávne a svojvoľne posúdili otázku preukázania aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľa v súvislosti postúpením pohľadávky a oznámením tejto skutočnosti. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že najvyšší súd arbitrárne a v rozpore s právom odmietol dovolanie v jeho exekučnej veci, vychádzajúc z názoru, že najvyšší súd nesprávne právne aplikoval na predmetnú vec § 202 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) účinného od 1. apríla 2017, v zmysle ktorého dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému

v exekučnom konaní nie je prípustné. Sťažovateľ zásadne nesúhlasí s touto právnou aplikáciou, lebo podľa prechodného § 243h ods. 1 Exekučného poriadku sa exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 a Exekučný poriadok účinný do 31. marca 2017 neustanovuje neprípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní. Skutočnosť, že uznesenie odvolacieho súdu bolo vydané v čase účinnosti novelizovaného Exekučného poriadku, nie je preto právne relevantná, lebo predmetné exekučné konanie bolo začaté pred 1. aprílom 2017.

4. Sťažovateľ v závere svojej ústavnej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd o nej rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... na súdnu a inú právnu ochranu zaručené podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na spravodlivý súdny proces zaručené podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 2 Er 567/2015 zo dňa 11. 11. 2015, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30 CoE 50/2018 zo dňa 08. 01. 2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2ECdo 8/2020 zo dňa 31. 08. 2020 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 2 Er 567/2015 zo dňa 11. 11. 2015, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30 CoE 50/2018 zo dňa 08. 01. 2019 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 ECdo 8/2020 zo dňa 31. 08. 2020 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Žilina, Krajský súd v Žiline a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní uhradiť spoločne a nerozdielne sťažovateľovi... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu náhradu trov konania na účet JUDr. Martina Olosa, advokáta.“

II.

Relevantné ustanovenia právnych predpisov a judikatúrne východiská

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

8. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním, o postavení jeho sudcov a ich bezúhonnosť ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd

zistuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstata ústavnej sťažnosti smerujúcej proti napadnutým uzneseniam okresného súdu a krajského súdu v exekučnej veci sťažovateľa spočíva v tvrdení o nesprávnej aplikácii jednoduchého práva. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu spočíva

v tvrdení sťažovateľa, že najvyšší súd nesprávne aplikoval časovú pôsobnosť § 202 ods. 4 Exekučného poriadku účinného od 1. apríla 2017, ktorý sa vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu nemal použiť.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu

12. Najvyšší súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia po odcitovaní § 202 ods. 4 v znení účinnom od 1. apríla 2017, vychádzajúc zo skutočnosti, že odvolací súd rozhodol 8. januára 2019, dospel k záveru, že dovolanie podané 18. apríla 2019 smeruje proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní, prípustnosť ktorého je v zmysle § 202 ods. 4 Exekučného poriadku výslovne vylúčená, preto dovolanie ako procesne neprípustné odmietol.

13. Ústavný súd po preskúmaní veci poukazuje na skutočnosť, že o obdobných sťažnostiach s rovnakou námietkou, ako je tá sťažovateľova, už viackrát rozhodol (II. ÚS 185/2018, III. ÚS 276/2018, sp. zn. I. ÚS 281/2018, sp. zn. I. ÚS 259/2018 a I. ÚS 74/2019). V označených rozhodnutiach vyslovil názor, že záver o okamžitej aplikovateľnosti dotknutého ustanovenia Exekučného poriadku je ústavne konformný a udržateľný. Druhý senát sa s týmto záverom plne stotožňuje a dodáva, že ani v okolnostiach veci sťažovateľa nie je dôvod na prehodnotenie tohto názoru.

14. Ústavný súd v tejto súvislosti dodáva, že najvyšší súd v súvislosti s okamžitou aplikabilitou podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku viacerými rozhodnutiami (napr. sp. zn. 6 ECdo 3/2017, 6 ECdo 7/2017, 6 ECdo 9/2017, 6 ECdo 11/2017, 6 ECdo 13/2017 a najmä sp. zn. 6 ECdo 15/2017, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2018) ešte pred podaním dovolania sťažovateľom judikoval, že jej použitie je nevyhnuté, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky. Dovolanie musí byť podané (dovolacie konanie začaté) a zároveň rozhodnutie, proti ktorému dovolanie smeruje, musí byť vydané za účinnosti „novej“ procesnej úpravy Exekučného poriadku účinnej od 1. apríla 2017.

15. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (m. m. II. ÚS 465/2017).

16. Ústavný súd považuje v zmysle uvedeného odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu za dostatočné a ústavne konformné, preto konštatuje, že mu nemožno vytknúť vady, ktoré by viedli k porušeniu práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením odvolacieho súdu

17. Ústavný súd s poukazom na znenie § 124 zákona o ústavnom súde uvádza, že nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty ani v minulosti ani teraz neumožňuje zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentná povaha ustanovenia § 124 zákona o ústavnom súde (predtým § 53 ods. 3, pozn.) neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

18. Podľa poslednej vety § 124 zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Zachovanie uvedenej lehoty na podanie sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu však podľa názoru

ústavného súdu neprichádza do úvahy vo viacerých situáciách, keď dovolanie od počiatku nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy. Je tomu tak napríklad v prípade, že dovolanie je vylúčené ex lege ako neprípustné (napr. proti rozhodnutiam vydaným v správnom súdnictve, v exekučnom konaní, prípadne dovolanie podané neoprávnenou osobou, po uplynutí lehoty na podanie dovolania alebo v bagateľných veciach podľa § 422 Civilného sporového poriadku). V takýchto prípadoch podané dovolanie najvyšší súd bez preskúmania veci odmietne ako neprípustné, ako oneskorene podané alebo podané neoprávnenou osobou. Ak by lehota proti dovolaním napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu bola zachovaná aj v takýchto prípadoch bez výnimky, viedlo by to k absurdným záverom a neprípustnému predlžovaniu lehoty na podanie ústavnej sťažnosti v závislosti od toho, kedy strany sporu podajú dovolanie, o ktorom je dopredu zrejmé, že bude odmietnuté. Výkladom *e ratione legis* ústavný súd konštatuje, že zachovanie lehoty podľa § 124 zákona o ústavnom súde je aplikovateľné len v tých prípadoch, ak sťažovateľom podané dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je objektívne spôsobilé účinne poskytnúť ochranu jeho právam v dovolacom konaní.

19. Vychádzajúc z okolností sťažovateľovej veci, keď jeho dovolanie bolo odmietnuté z dôvodu, že je ex lege neprípustné, ústavný súd konštatuje, že neboli naplnené predpoklady na aplikáciu § 124 zákona o ústavnom súde, a tým aj na zachovanie lehoty proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu. Ústavný súd zároveň konštatuje, že sťažovateľovi nič nebránilo podať svoju ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu v zákonom stanovenej lehote, teda do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia. Keďže napadnuté uznesenie odvolacieho súdu *prima facie* nadobudlo právoplatnosť v roku 2019 ešte pred podaním samotného dovolania a ústavná sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 19. decembra 2020, možno bez pochybností konštatovať, že sťažnosť v tejto časti bola doručená zjavne po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením súdu prvej inštancie

20. Pokiaľ ide o uznesenie súdu prvej inštancie, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ani jeho predchádzajúci postup, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam.

21. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti uzneseniu súdu prvej inštancie odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

22. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2021

Peter Molnár
predseda senátu